
Svetový deň audiovizuálneho dedičstva pripomenú historické slovenské dokumenty

Svetový deň audiovizuálneho dedičstva si pripomíname 27. októbra. Pri tejto príležitosti uvedie bratislavské Kino Lumière pásmo šiestich krátkych digitálne reštaurovaných slovenských dokumentárnych filmov z roku 1963. Projekcia snímok, ktorých rok vzniku zároveň odkazuje na tohtoročné 55. výročie založenia Slovenského filmového ústavu (SFÚ), sa uskutoční v sobotu o 18.15 hod. v študijnej sále SFÚ Filmotéka.

Rok 1963 je možné považovať za zlomový v dejinách slovenskej dokumentárnej tvorby. „*Intenzita nástupu moderného dokumentaristického čítania v roku 1963 nemá paralelu v dejinách slovenskej kinematografie,*“ uvádza v publikácii *K dejinám slovenského dokumentárneho filmu* z roku 1992 filmový historik Václav Macek, jeden z autorov rozsiahlych *Dejín slovenskej kinematografie*. Rovnako na dôležitosť tohto obdobia upozorňuje filmový publicista a dramaturg Rudolf Urc, ktorý v pripravenom videoúvode k sobotnej projekcii zdôrazňuje, že „*rok 1963 môžeme považovať za začiatok renesancie slovenského dokumentárneho filmu, ktorá vyvrcholila v rokoch 1968 až 1969.*“

Slovenský filmový ústav (SFÚ) ako jediná pamäťová filmová inštitúcia na Slovensku oslávi Svetový deň audiovizuálneho dedičstva šiestimi filmami z roku 1963, ktoré boli digitálne reštaurované v jeho digitalizačnom pracovisku. Uvedené budú dokumentárne filmy *Chlapi z Gaderskej doliny* režiséra Ladislava Kudelku o práci drevorubačov v neprístupných porastoch, *Kuchári* Ivana Húšťavu o kuchyni v dobovom brnianskom interhoteli International, *Predčasná reportáž* Jaroslava Pograna o problémoch výstavby a dokončovacích prác závodu Duslo Šaľa, *Rozhovor* Otakara Krivánka, v ktorom nevidomý asistent lekárskej fakulty v Košiciach hovorí o svojom živote, ďalej dokumentárne zamyslenie o úlohe ľudských rúk v živote človeka a spoločnosti *Ruky* Jozefa Zachara a kolekciu uzavrie vizuálne podmanivá filmová báseň o starých dômyselných vodných stavbách *Voda a práca* od Martina Slivku.

Svetový deň audiovizuálneho dedičstva sústreďuje pozornosť na podporu a význam audiovizuálneho dedičstva a zároveň poukazuje na súčasné aktivity v oblasti digitalizácie a reštaurovania. „*Zámerom svetového dňa audiovizuálneho dedičstva je vzdať poctu inštitúciám a odborníkom, ktorí sa venujú jeho uchovávaniu a následnému sprístupňovaniu,*“ hovorí Marián Hausner, riaditeľ Národného filmového archívu SFÚ, ktorý stojí za výberom filmov. Upriamuje ním pozornosť aj na tohtoročné 55. výročie Slovenského filmového ústavu, ktorý vznikol v apríli roku 1963. „*Na Slovensku je to práve Slovenský filmový ústav, ktorý sa vo svojom digitalizačnom pracovisku v súčasnosti zameriava viac na slovenské non-fiction filmy, aby aj vybrané diela dokumentaristov boli dostupné na DCP nosičoch pre projekcie v digitálnych kinách.*“ SFÚ zároveň plánuje ich vydanie na DVD nosičoch. Film *Voda a práca* je už dostupný na 2-DVD *Martin Slivka – výber z tvorby* z roku 2011, ostatné filmy v tomto výbere budú súčasťou 2-DVD, ktoré vyjde v priebehu budúceho roka. Obsahovať bude spolu dvadsať slovenských dokumentárnych filmov zo 60. rokov 20. storočia v koncepčnom výbere Rudolfa Urca a filmového publicistu Pavla Branka.

Kino Lumière pri príležitosti 100. výročia vzniku Československej republiky premietne štyri pozoruhodné filmy

Koncom októbra si SFÚ pripomenie aj 100. výročie vzniku Československa. V dňoch od 27. do 30. októbra sa vo Filmothéke Kina Lumière premietnu tri archívne filmy a jeden súčasný. Divácividia jediný hraný životopisný kinofilm o slovenskom politikovi, vedcovi a diplomatovi *Milan Rastislav Štefánik* (1935) od Jana Svitáka, strihový dokument Drahoslava Holuba *V srdci Evropy* (1968) s autentickými filmovými materiálmi, ktorý vznikol pri príležitosti 50. výročia ČSR, a dokument *Deväť kapitol zo starého dejepisu* (1969) Pavla Hášu, mapujúci národnoslobodzovacie boje Čechov a Slovákov počas prvej svetovej vojny s komentárom legendárneho herca Miloša Kopeckého. Súčasťou cyklu bude aj projekcia celkom nového filmu *Hovory s TGM* (2018) od Jakuba Červenku, ktorý príde do slovenských kín až v januári 2019.

Program cyklu 100 ROKOV OD VZNIKU ČSR:

27.10. o 16.15 – **Deväť kapitol zo starého dejepisu**, r. Pavel Háša, 1969

28.10. o 16.30 – **Milan Rastislav Štefánik**, r. Jan Sviták, 1935

29.10. o 16.50 – **V srdci Európy**, r. Drahoslav Holub, 1968

30.10. o 20.00 – **Hovory s TGM**, r. Jakub Červenka, 2018

X X X

Viac informácií k pásmu filmov 1963:

<http://www.kino-lumiere.sk/klient-863/kino-241/stranka-8409/film-266225>

<http://www.kino-lumiere.sk/>

<https://www.facebook.com/kinolumiere/>

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 4,50 €.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk